

Trên bề mặt đường lợp đầy cỏa nhúng người tù chính trị Miền Nam đầy máu và mồ hôi trên chính quê hương cỏa mình, đã có bao nhiêu người “sinh Nam, tử Bắc” và trong số này có anh Lê Xuân Đèo là cánh chim lìa đàn rồi sống.

Giữa tháng 10 năm 1976. Một nhóm tù chính trị Miền Nam khoảng 100 người, từ nhà tù Sơn La lâu đời, nằm trên vùng núi cao đèo heo hút gió cỏa tỉnh Sơn La, phía bắc giáp Yên Bái - Lào Cai, phía tây giáp Lai Châu, phía đông giáp Phú Thọ - Hòa Bình, phía Nam giáp Lào, chúng tôi được di chuyển về Hoàng Liên Sơn (Nghĩa Lộ) và tôi gặp anh bạn tù Lê Xuân Đèo tại Trại 6, Liên trại 2, một vùng núi non hiểm trở có cái tên thật đẹp mang tên: “Khe Thắm” thu hút huyến Vãn Chấn.

Khe Thắm là một thung lũng nhỏ hẹp, nằm giữa hai dãy núi trùng điệp. Trại 6 gồm có bốn lán, dựa lưng vào dãy núi bên này, bên kia thung lũng là một bốn Thái Trại gần kề căn nhà sàn, dưới gầm nhà sàn là chuồng nuôi trâu bò. Chỉ có một con đường dẫn vào Trại 6. Về sau, khi chúng tôi chuyển sang trại khác, trại này được sát nhập vào nông trường Bùn Hào. Dưới chúng tôi về phía chuyển đến, dân làng đã cấy xong vụ lúa Đông - Xuân. Trong thung lũng Khe Thắm, một non lên xanh phì nhiêu. Ngay khi về đến trại, chúng tôi được phát ngay một người hai bên đường rồi chia cỏa binh chủng Biệt Động Quân, thục này là hết hy vọng trại rồi! Riêng tôi về phía cái quần ruộng thừng thình. Công tác đầu tiên là đào thủy lợi để dẫn nước tưới một con suối gần đó vào ruộng lúa. Tôi và Lê Xuân Đèo cùng lán 3, còn Trại trưởng Đặng Sơn lán 4.

Mùa đông năm 1976 là một mùa đông với cái lạnh khác nghiệt, lạnh thâm chổa tỉnh xốc ra miền Bắc Việt Nam. Có nhiều đêm, hàn thấu ruột xương chổa còn một đống bánh phân, một nấc áo mỏng đóng văng, cá chết hàng loạt vì lạnh. Tuy vậy rồi nghĩ vô số kẻ, những bốn cán bộ cũm tù cộng sản đến rồi sẽ chết vì sự cháy lán trại? Nửa đêm về sáng, chúng tôi phải thức dậy nghe tiếng ồn ào của những người sát vào nhau cho ấm. Bốn Thái bên kia thung lũng, dân làng phải đốt rừng hoặc củi để sưởi ấm gia súc. Làm thân trâu bò còn sống hơn tù cộng sản là cái chắc! Có bao nhiêu quần áo, chúng tôi cũng lôi hết ra mặc, nhưng không sao đỡ ấm vì cái lạnh cứ rượt theo trong xương lạnh ra.

Đến mùa đông rồi về tù cộng sản là một hình thức tra tấn. Một tuần, tôi chỉ ra bốn suất tắm giặt một lần vào xế trưa chổa nhất, sau khi người trưởng sân phải ngừng hàng giờ cho ấm. Người bên cạnh tôi là Nguyễn Minh Thanh về phía phải ngừng về phía ngâm thục “Tao Đàn” đối thục mà hơn còn làm thục được thục tài. Nếu như chỉ có chổa nhất nào rồi vào ngày mà là xin hơn rồi tu n sau...mới đi tắm. Nhưng về là một tiêu chuẩn nộp sống “văn minh, văn hóa mới” làm rồi!

Hầu như là sinh hoạt cộng đồng từ cộng sản thu được đoàn 776 do bị đối CSBV quản lý đều giết nhau. Sau một ngày ăn đói, thức phẩm chính là khoai, sắn, bo bo, bắp hạt mà mới khi uống nước ngọt từ đêm đến khoong 700 hốt và lao động khổ sai 10 tiếng một ngày kể cả lúc trời mưa bão. Và mới tuấn chỉ đến c ngh nà ngày chúa nhật để tắm giặt. Tôi đến là giờ sinh hoạt chính trị, “ngồi đợi” hàng giờ ngay trên chổ ngồi để nghe đọc báo “Nhân Dân” hoặc “Quân Đội Nhân Dân”, hàng loạt tin tức dùng để tuyên truyền ch nghĩa Cộng Sản và ch để u vị xã hội ch nghĩa.

Sau khi nghe đọc báo là phải bắt thăm nhận công tác lên rừng để lo: g làm cật nh, g làm đồn tay, g làm kéo nh...và một toán ch nà dùng để l p mái nh. G và nà t trên rừng kéo v t p trung trên một bãi đất trống bên cạnh con suối d d chân núi, cán bộ quân giáo c a để d n ki m nh n vào m i bu i chi u. Sáng hôm sau, toán th m c vác v x ng m c c a, để c, để o... để d ng nh. Lê Xuân Đèo th ng để i công tác v i nh ng anh em khác để cùng đi rừng v i tôi, vì c i thi n linh tinh để m u sinh là ngh c a chàng. H n r t ch u nh ng phi v t áo b o c a tôi. H n là dân Nha Trang, lúc bình th ng thì gi ng nói d nghe, nh ng lúc kh n tr ng, nghe l i h n là m t tại h a khó l ng...

Bên kia thung lũng, để d n v i tr i 6 là dãy nh sà c a dân t c thi u s Thái Tr ng. Tôi cán bộ quân giáo học quân ch th ng hù d a là để ng chí “Bí th xã” có vũ trang súng tr ng AK47. Phía sau dãy nh là rừng mía và hàng ngày nó tr thành m c tiêu để y s c h p d n và càm d nh ng cũng r t nguy hi m. Hàng ng l n chúng tôi qua dãy núi bên kia để n n a, ch tiêu một ngày là 100 cây v i tiêu chu n: phải là n a già, th ng để t, chi u dài t 3 th c tr lên, sau khi v t b ng n. Th ng thì bu i sáng để n xong, bó l i t ng bó 20 cây, d u đầu đó trên rừng. Gi lao để ng bu i chi u, ch lo v i c chuy n v tr i. Hàng ng cây n a để c m y anh b n tù cao niên, ch t khúc và để p gi p ra để l p mái nh.

Một ngày trên để ng vác m y bó n a chuy n v tr i. Chúng tôi ng i ngh m t bên dòng suối v ng. Đèo nhìn qua đám rừng mía, sau dãy nh sà bên kia dòng suối, h n thêm để n nh dãi, trông th t t i nghi p. H n nói:

- “Ê, m y! Không bi t lúc n y, b ng để ng tao thêm ng t quá tr i! Tôi ngày đi chuy n ra mi n B c để n gi, g n c năm tr i tao ch a h th y c c để ng tán nó tròn, nó méo ra làm sao! Tao ch u h t n i r i nghe m y,” Đèo ti p. “Thôi, m y ng i đây ch tao!”

Con chó vờn và ngườ i từ c i t o

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

Tôi h i:

- “V y ch , m y đ nh đi đâu?”

H n v a tr i, v a nu t n c b t ng c:

- “Qua bên kia ru ng mía, ch t vài cây, chia nhau ăn đ thêm! M y còn ph i h i lời thôi!”

Nghe h n nói, tôi c i ng t, nói:

- “Thôi đi cha n i i! Coi b t ng c a m y kìa! m nhom, m nhách nh con còng gió, r i ro b h b t g p, m y làm sao ch y cho thoát? N u h có súng ho c n là m y ch t ch c!”

Đèo qu quy t nói:

- “Tao đã nghiên c u k i ng tình hình r i! Trong nhà không có đàn ông mà ch có m t ng i đàn bà. Tao còn bi t ch c, gi n y bà ta trên đ ng đ n tr ng, đón con đi h c v nhà.”

Tôi nghi ng , h i:

- “Sao m y bi t ch c ch n nh v y ch ?”

- “M y nh không? X tr a hôm qua, lúc t i mình tr qua đây, vắc m y bó n a v tr i. Tao th y bà ta đ n con đi h c v a v t i nhà!”

Con chó vờn và người tù cưỡi tèo

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “Phi vờn nãy mãy lo hay đờ tao?” tôi hỏi.

Đều nói, giỡn quố quyố t:

- “Mãy nhất bớ mớ ! Phi vờn nãy mãy đờ tao lo! Mãy ngớ i đó chớ tao!”

Tôi cớ i, nói:

- “Thôi đờ cớ i, cha nớ i! Vờ chớ chớ a nãy mãy đờ tao lo! Cớ ngớ i đó canh chớ ng. Hờ nghe đờ ng tờ nh gì thì la báo đờ ng cho tao biế t đờ tao chuố n!”

Nói xong, tôi đờ ng lên, đi mớ t mớ ch ra bớ suố i, xắn ống quố n lên khớ i gớ i, tay cớ m con dao dùng đờ chớ t nớ a, lớ i băng qua dòng suố i. Tôi hành quân theo đúng bài bớ n, lính bớ binh mà. Trớ c hớ t, tôi bám lớ y bớ suố i, ngớ ng đờ u lên quan sát trớ n đờ a, thớ y bên trong ruố ng mía hoàn toàn yên tờ nh, tôi trớ n sâu vào trong, giớ a hai giớ ng mía. Tôi chớ n mớ t thớ t thớ ng, tròn mớ p, vớ màu vàng hớ c thớ t hớ p đờ n, lia mớ t nhất, cây mía đờ xuố ng. Tôi đờ ng lom khom, vớ a vớ t ngớ n mía xong. Bớ ng tôi nghe hớ n la bài hớ bên kia dòng suố i:

- “Chớ tớ ! Chớ tớ ! Chớ tớ ...”

Tớ ng hớ n đòi lớ i qua suố i, tôi bèn đờ ng thớ ng ngớ i lên, lớ y cây mía vớ t lá rớ i nhìn qua bên kia bớ suố i. Tôi thớ y hớ n nhớ y đờ ng lên nhớ khớ mớ c phong, tay chớ chớ vớ phía tôi thớ t khớ n trớ ng. Hớ n tiớ p tớ c gào lên:

- “Chớ tớ ! Chớ tớ ...”

Tôi thiế t bớ c mình, cớ m cây mía đờ a lên khớ i đờ u, nói lớ n:

Con chó vượn và ngỗng i tù c i t o

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “Xong rồi! Qua làm gì chứ! Thôi, ng i đó chứ tao!”

Nh ng, h n v n tiếp tục gào to h n n a. Và l n n y, tôi nghe cái gi ng Nha Trang c a nó th t rõ ràng:

- “Chó t i! Chó t i...”

Thôi b m r i! Bây gi tôi m i hi u ra là “Chó t i!” chứ không phải “Ch t i!” thì đã muộn. M t con chó v n to l n dùng đ đi sẵn, x ng x c lao t i và ch c còn cách tôi vài m i th c. Tôi th t s h n vía lên mây, quăng dao, quăng luôn cây mía, b c a ch y l y thân, phóng nh bay v phía b su i...Nh ng, con chó v n nhanh h n tôi m t b c, nó nh y ch m lên, ph p trúng cái đáy qu n, ghì l i làm tôi té n m x p xu ng đ t. Hai cái răng nanh bén nh n c a nó đã xuyên th ng đáy qu n. Con v n g m g , mồm c a nó ghì ch c l i, gi ng xé nh mu n lòi tu t cái qu n c a tôi ra th m i khi p! Cũng may, nh tr i th ng m y th ng tù c i t o m đối. Chúng tôi ph i ch om ch a đ m u sinh. N u hai cái răng nanh c a con v n nhích lên vài phân đ nh m nh n a thì bây gi tôi đã tr thành quan “thái giám” là cái ch c!

Tôi hét lên, c u c u:

- “Tao b con chó v n tấp trúng r i Đèo i! C u tao v i...”

Đ n gi phút n y mà h n còn h i đùa đ c:

- “Trúng ch nào v y cha?”

Tôi b c quá thét:

Con chó vượn và ngỗng i tù c i t o

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “Nó tấp lợng đáy qu n r i, tao b nó ghì l i, không ch y đ c!”

- “Ch tấp trúng đáy qu n thôi h ?” h n mách n c. “T t qu n ra, v t cho l , th ng m c đ ch!”

Thôi thì cùng t t bi n, bi n t t thông! Tôi lòn tay xu ng hàng nút qu n, c i th t nhanh hàng nút. Nh cái qu n r ng thung thình, con v n t t cái qu n th t d dàng, m t chân nó ch n cái ng qu n, đ u gi ng m y cái th t m nh đ cái qu n vu t ra kh i cái răng nanh. Tôi ch ch có th , v a rút chân ra kh i cái qu n r n ri là tôi phóng nh bay v phía hàng cây bên b su i, ch cách đó m i th c. Tôi trèo lên cây nhanh nh con sóc, ch a bao gi tôi leo trèo nhanh nh v y. Th là thoát n n!

Con v n phóng mình lên cây m y l n, nh ng l n nào nó cũng b té đau. Vì th nó t c t i, ng i b t xu ng đ t, ngh nh mồm nhìn lên m t cách h m h c; th nh tho ng, nó le cái l i dài th t li m mép. Tôi ph i l y v t áo che ph n đ i l i, s nó nhìn th y “th t t i” thèm nh dãi t i nghi p!

Đ ng trên cây nhìn xu ng m i th y rõ hình thù con v n, màu lông h i vàng và có v n nh da c p, trên lợng có xoáy nh gi ng chó hoang dã Phú Qu c. Hèn chi nó đ đ n quá là ph i! Thú th t, trong su t 13 năm quân ngũ, vui bu n đ i lính b bnh, đôi giày saut c a tôi đã t ng chà xát lên các m t khu lợng danh c a Vi t C ng Mi n Tây t Th t S n, M An, S m Giang, Năm Căn, Cái N c...nh ng ch a có l n nào tôi ph i b ch y “té khối” nh l n n y. K ra thì cũng nh c th t đó!

Tôi đ ng trên cây, tr n m t nhìn nó, r a th m trong b ng: “May cho m y, nghe đ chó v n! N u m y g p tao ba năm v tr c là tao v n h ng m y, làm th t chó b y món nh u ch i!” Th m i bi t, ch sau m t th i gian ng n, cái g i là “lao đ ng c i t o”, con chó v n đ i v i tôi bây gi nó đã tr thành “con c p”. Nh ng mà thôi, tránh c p ch ng x u m t nào!

Nhìn th y con chó v n đang nhe nanh vu t, h m h đ i g c cây, Đèo đ ng bên kia b su i, nói l n:

Con chó vượn và ngỗng i tù c i t o

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư: 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “M y c đ ng trên cây ch tao qua! Đ ng có tu t xu ng!”

V a nói, h n v a xắn qu n lên kh i g i. Th y hai ng quy n kh ng khiu c a h n, tôi n n lòng h t s c. H n có v mu n l i qua su i c u b th t, tôi l t đ t can:

- “Thôi đi cha n i! C yên bên đó đi! Tao nh y xu ng su i, l i qua b n đ c r i mà!”

H n đáp có v r t t tin:

- “M y yên chí đi! Tao có cách tr con v n n y cho m y coi!”

Tôi mi n c ng nói:

- “Thôi đ c, m y có tài gì thi th cho tao coi!”

Con v n th y h n đang l i bì bõm, băng ngang qua dòng su i. Nó r i g c cây, đ ng ch c trên b su i, s n sàng v h n. Đèo đ ng d i su i, hai tay ch ng n nh, v m t t nh b . Còn con v n nhìn h n l m l m, chân sau quào d i đ t cát rào rào trong t th chu n b v m i. Tôi th y còn phát n x ng s ng. Nh ng, Đèo ch ng nao núng chút nào c th m i là l . B t ng , h n huýt sáo mi ng b n nh c “Bác cùng chúng cháu hành quân” m t cách ung dung. Con chó v n v a nghe âm đ i u ph n m đ u c a bài hát: Đêm nay trên đ ng hành quân ra m t tr n... nó l m t ng h n là phe ta nên b h n thái đ thù ngh ch, ngoe ngu y cái đuôi, ch welcome “đ ng chí Đèo”. M ki p! S ng Mi n B c XHCN n y, đ n con chó còn b tuyên truy n mê ho c đ ng nói chi là con ng i.

Đèo leo lên b , h n v đ u con v n, vu t đ u nó m y cái. Đ ng chí v n ch m lên, v t ngã h n xu ng r i l m cùng m t. Th r i, ng i tù c i t o và “đ ng chí v n” ù k t thành đôi b n s ng ch t có nhau t d o đó! H n ôm ch c con v n cho tôi leo xu ng. Tôi v i v i l i vô ru ng mía, l y

qu n m c vào r i đi ki m con dao và cây mía. Hai đ a tôi l i tr qua bên kia b su i, con chó vùn cũng l i su i qua theo. Ng i d i bóng cây chia nhau t ng lóng mía. Tôi ch ăn 2 lóng, ph n còn l i c a h n vì Đèo thêm ng t. Còn tôi, tôi thêm th khác h p đ n h n nhi u: “Th t! Th t! Th t!”... Tôi nhìn con vùn, t ng t ng đ n đĩa “r a m n” đang b c khói, làm tôi thêm đ n nh u n c mi ng. B t ch t, con vùn ng c lên nhìn tôi. B n m t âu y m nhìn nhau...tôi khói; hình nh , cái giác quan th sáu c a nó, nhìn th y ý đ b t chánh c a tôi và báo cho nó bi t r ng: “Coi ch ng th ng cha từ m đối n y, h n s th t mình đ y!” Vì v y, con chó vùn ch qu n quít bên c nh anh Đèo và lúc nào cũng đ cao c nh giác v i tôi. C m i l n tôi xấp l i g n, đ nh làm quen là nó đ ng d y đi ch khác ch i và nhìn tôi v i t th s n sàng chỉ n đ u.

Cách đây ba ho c b n tháng gì đó. Tên thi u tá Khoát – tr i tr ng – có tuyên b m t câu làm c tr i h h i, ph n kh i: “Tr i ta có k ho ch nuôi l n, cung c p th t t i, c i t b a ăn đ các anh có đ s c thâm canh, tăng năng xu t, chu n b tr ng s n đ i trà.” Th là c tr i thi đua vào r ng đ n g d ng tr i chăn nuôi. Và ch trong vòng hai tu n l , ba cái chu ng nuôi l n đ c c t xong bên c nh b su i, đ i di n v i nhà b p c a ban ch huy tr i. Nh ng, tên Quang ch mang v m t c p heo m i, b ng ng, đít teo, m i con cân n ng kho ng 5 kí là cùng. Th là, m t anh b n tù cao niên lán 2 đ c giao cho nhi m v “chăn l n”. M i ngày, anh có nhi m v mang m t cái xô vào nhà b p cán b tr i, g p tên trung sĩ Kây đ nh n c m th a, canh c n mang v chu ng nuôi l n. Không bi t nuôi heo b ng cách nào mà c p heo m i càng ngày càng g y nhom. Ng c l i, trông anh càng ngày tròn tr a ra.

Đêm hôm kia, chu ng nuôi l n x y ra chuy n rừng r n, khó tin nh ng có th t là hai con heo m i b b y chu t r ng moi ru t cho đ n ch t. Nh v y, tr a hôm sau, c tr i đ c ăn c m tr ng v i th t heo kho v i n c mu i. G n 2 tháng nay, chúng tôi m i đ c ăn m t chén c m tr ng và m t mi ng th t heo to b ng hai lóng tay út, cho đ n bây gi mi ng tôi vùn còn tóm tèm th t t i. Và tôi đang nghĩ k ho ch th t con vùn...

Chúng tôi l n l t chuy n h t m n a v tr i, con vùn đ a hai đ a tôi đ n t n c ng tr i. Và t đó, nó tr nên ng i b n trung thành v i anh Đèo. Sáng nào nó cũng n m ch trong bu cây g n c ng, r i l o đ o theo chúng tôi vào t n r ng sâu đ n g . Có m y l n tôi đ nh th t nó, nh ng Đèo c ng quy t ngăn c n.

H n nói:

- “M y mu n th t con vùn n y thì ph i b c qua xác ch t c a tao!”

Năm sau đó, nhng dãy nhà khang trang bng g đ c đng lên chung quanh ban ch huy tr i 6 đ u do công s c c a nhng ng i tù c i t o. Nhng, g và n a càng ngày càng khan hi m, chúng tôi càng ph i đi xa h n, có khi ph i đi bằng qua thung lũng phía sau tr i, i vào khu r ng già đ i chân núi bên kia, g n nông tr ng B n H o đ ki m g .

Th r i m t hôm. L n đ u tiên chúng tôi đi theo con đ ng mòn băng qua thung lũng vào lúc h ng đông sáng đ ki m g làm đồn tay. Khi nhng tia n ng ban mai m ng mạnh, màu vàng nh t, nh c xuyên th ng làn s ng mai tr ng đ c bao ph c khu r ng, n ng t o thành nhng chùm ánh sáng lung linh, huy n o. Hai đ a tôi l ng l ti n khá sâu trong khu r ng r m r p, cây c i hoang vu, còn con v n bi n đi đường nào không bi t. Ti ng su i ch y róc rách khi len l i qua nhng g nh đá rong rêu, hòa cùng muôn ngàn ti ng hót líu lo c a b y chim r ng, tr i lên b n h p t u đ y s c quy n r c a núi r ng Tây B c, thoang tho ng đâu đây mùi h ng nh nhàng t a ra t nhng đóa phong lan, nép kín sau nhng thân cây c th , pha l n mùi hăng h c c a lá r ng m m c.

Ti ng gió l t trên nhng tán cây r ng xào x c, mang theo cái l nh tái tê dãy núi đá ch p chùng c a r ng Hoàng Liên S n th i v . Gió lay nhng gi t s ng mai đ ng trên lá cây r ng, s ng r i nh nhàng trên mái tóc, trên vai áo làm tôi th m l nh. Đang m m trong cái không gian liêu trai và cái tĩnh l ng mong lung y...B ng m t ti ng thét chói tai c a Đèo đang đi phía tr c, làm b y chim r ng cũng ph i gi t mình, bay tán loạn: “Con m nó! Coi ch ng v t nái! Ch y kh i khu r ng n y ngay!”

V t nái là m t lo i v t màu xanh lá cây, nh h n đ u đũa m t chút và chi u dài ch h n m t phân r i, khi p nh t là khi nó có ch a nên đ t cho nó cái tên là “v t nái”. Khi đánh đ c h i ng i là nó gi ng lên nh cây “anten”, r i bún mình lên nh cái lò xo, bám vào đ u vào c ng i, thú v t hút máu m t cách êm th m, chén no r i t đ ng r t ra, máu t v t c n đó ch y ra không ng ng, ch có nhai c m c đ p vào v t c n là t m c m máu đ c. Có nhi u anh b n b nhi m trùng, v t c n b ng a ngái, l lóit tròn b ng đ ng ti n, nh c nh i tàn b o. Hai đ a tôi v i vàng l i băng qua con su i c n, tìm kho ng đ t tr ng tr i đ ki m soát l i đ u c , l i ra cũng đ c b n, năm con v t xanh.

B ng có ti ng khèn réo r t, tr m b ng, vắng v ng t đâu đ a t i, âm thanh ai oán, não nùng nh khóc nh than. Ti ng khèn trôi b ng b nh trong làn s ng mai tr ng đ c. Tôi tò mò r Đèo đi ng c lên th ng ngu n con su i đ tìm ng i th i khèn. Đó là c già thu c b t c Thái đen v i mái tóc tr ng phau, chòm râu b c th l ng ph t ph trong gió. Ông v n b qu n áo c c màu chàm đang ng i đ i m t g c đ i th , ch ng đã m c r c trăm năm, cành lá sum sê, v cây

Con chó vện và người tù cộng sản

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

sản sùi phở râu xanh, nhúng rở phở và dây leo bện nhau bám chằng chịt vào thân cây. Cách đó mấy trăm mét là hai thanh niên đứng trông đang cuốc mọt huyệt. Thấy có người đi đến, ông lão ngừng thổi khèn, ngừng cuốc mọt nhìn chúng tôi, hỏi:

- “Mày ông đi đến gần cho tôi cộng sản ở đây à?” ông cười báo. “Khu rừng này có rất nhiều rừng đước, mấy ông phải cẩn thận! Cách đây mấy hôm, mấy người trong bọn bọn mọt con cạp nia mới chết rừng đấy!”

Tôi nói:

- “Cám ơn cậu đã chờ bọn họ! Chúng tôi sẽ hết sức đề phòng!”

Đều phì cười khi nghe cậu gọi mình bằng ông, hỏi nói:

- “Tôi là Lê Xuân Đều, gọi tôi là Đều được rồi! Thế còn cậu?”

- “Tôi tên Phạm công Trừng,” ông lão buồn rầu, than thở. “Nhà tôi bị bọn nông dân cướp đất đến cướp, các anh!” ông chỉ hai thanh niên, tiếp. “Chúng nó đang đào huyệt, chuồn bỏ chôn mấy chúng đấy!”

- “Thưa cậu, bà cậu mấy chục năm nay sống như vậy?” Đều hỏi.

Ông cười dài, nói:

- “Nhà tôi bị bọn kia bắt đã hơn hai tuần nay! Uống đồ họ lấy cây cỏ, nhúng không thuyền gì, đang nằm thoi thóp trên giường chờ chết đấy, các anh!”

Đều nghe ông c nói xong. H n suy nghĩ trong giây lát r i n m tay tôi, kéo ra b su i, h i:

- “Tao mu n c u bà c ! M y nghĩ sao?”

Tôi tr n m t nhìn h n, h i:

- “M y l y cái gì c u bà c ch ?”

- “Nói cho m y bi t, tao còn c t gi u đ c 10 viên “Reostop”, chôn đ i s p n a ch tao ng ,”
Đều l y ý ki n tôi l n chót. “M y th y tao có nên giúp h không?”

- “Vi c n y có liên quan đ n sinh m ng c a m y! T quy t đ nh đi, đ ng h i tao lời thôi!” Tôi nói.

- “Tao quy t đ nh c u h !” Đều tr l i m t cách đ t khoát. “Th y ng i s p ch t mà không c u là đ c t i v i Tr i Ph t r i! H n n a, tao mu n làm sáng t cái b n ch t và truy n th ng t t đ p c a ng i lính Vi t Nam C ng Hòa cho đ ng bào mi n B c th y rõ đ i u n y!”

Nghĩ sao làm v y, Đều tr l i ch ông c , nói:

- “Ngày mai cũng vào gi n y, c đón chúng tôi t i đây đ nh n 10 viên thu c “con nh ng”
chuyên tr ki t l , đem v cho bà c u ng!”

Ông c nghe đ n thu c “con nh ng”, m t c ng i sáng tia hy v ng và c m đ ng đ n r t n c m t. C b o hai ng i con trai vào r ng đ n g đòn tay cho chúng tôi, r i m i chúng tôi v b n làng g n đó s i n c trà xanh. Căn nhà sàn c a gia đình c g m ba gian, n m trong b n Thái, cách cây b su i đó kho ng 200 th c. Căn nhà sàn khá cao đ tránh thú đ nh t là đàn chó sói th ng hay kéo vào b n, b t gia súc. Đ c đi m nh ng căn nhà sàn c a dân t c thi u s nh

Thái, Máng, Mông...cùng có mát lái kián trúc nhá nhau là không dùng đinh, tát cá đáu đác liên kát vái nhau báng nháng con sá gá và lát buác, sàn nhà đác nái kát vái nhau báng nháng cây náa già đác đáp giáp ra đá lót sàn. Leo lên máy bát thang gá páp, tháy ngay bà cá đang nám trên cái cháng tre đát mát gác nhà, trám chán đán cá. Bà cá gáy lám, tôi chá tháy cái mám bông màu đá pháp pháng theo nháp thá thái tháp, máng mạnh nhá sái chá mán treo chuáng.

Sau khi uáng xong chung trà xanh, thì hai ngáoi con cũng vá tái nái. Tháy mát trái lên tháp thoáng ngán cây, chúng tôi xin tá giá ra vá. Cá đi trác đán đáng, dùng dao vát vào thân cây ráng đá đánh đáu, cho chúng tôi biát đáng trá lái. Tái báa ráng, há chuyán 6 cây gá làm kèo lên vai hai đáa tôi và chúng tôi tá giá nhau á đáy. Con ván đi sác sáo á đáu đá trong khu ráng cũng váa cháy trá tái, mám ngoám mát con chuát lông màu xám xám khá to, làm quáa táng anh bán Đáo. Trác khi trá vá trái, Đáo ra bá suái làm thát chuát mát cách thành tháo, rái dùng lá chuái ráng gói lái cán thán, bá vào trong túi quán mang vá trái. Buái tráa, Đáo lán ra khu nhà báp náng mát cách vái vá, khi nào có chián lái phám, hán cũng chia phán cho tôi mát náa.

Đêm hôm đá, đái mái ngáoi ngá say sau mát ngày lao đáng cát lác. Đáo đáo mát láp đát máng đái ngay chá nám láy, ra mát chai thuác “Reostop” còn đá 10 viên rái đáu đái giái.

Sáng hôm sau, chúng tôi trá lái vùng náy, tiáp tác đán gá làm kèo nhà. Lán theo vát dao đánh đáu trên thân cây, hai đáa tôi trá lái chá cũ rát đá dàng. Đán chá hán, chúng tôi tháy cá đang ngái đái bóng cây đái thá, chá chúng tôi tá bao giá. Đáo thân mát đát cái lá thuác “Reostop” vào tay ông cu,ĩ rái chá cách dùng. Ông cá váa máng, váa cám đáng đán đá nói không nên lái. Trác khi chia tay nhau, ông cá đán dò:

- “Tái bá đái cáa đáàn 776, tháng nào cũng ác ôn hát! Các anh phái cánh giác chúng nó đáy!”

Khoáng mát tuán sau đá. Chúng tôi trá lái vùng náy kiám gá, nhìn tháy cái huyát đá đác láp đát lái báng pháng, cá đái đá bát đáu bán rá và chúng tôi biát chác là bà cá đá đác cáu thoát khái bánh kiát lá. Ngáoi tử cái tởo Lê Xuân Đáo đá hoàn thành công tác “dán ván” mát cách xuát sác báng chính máng sáng cáa chính mình. Vì ba tháng sau đá, anh tá giá cuác đái vì bánh kiát lá vì không thuác cháa cho chính bán thân mình.

Bánh kiát lá, tiêu cháy và sát rét ráng là ba căn bánh rát phá bián trong các trái tử cái tởo &

Miễn Bức XHCN. Một người bạn cùng đôn vờ là cậu thi u tá Tr n S cũng g i n m x ng tàn t i m t tr i tù khác vào năm 1978 vì b nh ki t l và r i còn bi t bao nhiêu ng i khác n a? Tr c khi chuy n tr i t trong Nam ra ngoài B c, chúng tôi đ tr khá nhi u thu c chuyên tr v các ch ng b nh nguy hi m n y và nh t là tr sinh đ phòng thân. Nh ng, sau khi chuy n đ n tr i 6 Khe Th m, m t ng i tù c i t o tên Ph m Thành K. đã đ m sau l ng chi n sĩ, anh ta bàn k ho ch “chuy n tr i gi ” v i tên thi u tá Khoát đ l y đi m.

Vào m t bu i sáng tinh s ng. Trong lúc m i ng i chu n b xu t tr i lên r ng đ n g , b ng có ti ng k ng đ n d p khác th ng, đích thân cán b qu n giáo đ n t ng lán, đôn đ c m i ng i kh n tr ng đ n t p trung tr c s n b n ch huy tr i đ nghe thi u tá Khoát - tr ng tr i - ban hành l nh hành quân (chuy n tr i) và m i ng i đ c thông báo, ch còn có m t ti ng đ ng đ chu n b hành lý c n thi t mang theo ng i. Vì quá v i v , nên Đèo không k p đ o l y 10 viên thu c “reostop” ch n d i s p n a, ngay ch anh n m.

T i sân đá bóng c a xã, trong khi ng i ch đ i xe v n t i đ n ch đi m t tr i tù c i t o khác, b n cán b qu n giáo và qu n ch y u c u t c tù c i t o “bày hành lý bán ch tr i” - ti ng lóng - m t hình th c ki m soát hành trang c a tù c i t o đ h i c a. Sau đó, chúng phân tán chúng tôi đ ng riêng r t ng nhóm nh vài ba ng i, tù c i t o còn ph i tr i qua m t màn “thoát y vũ” b t đ c dĩ đ chúng l c soát qu n áo tù. Th là, sau khi t ch thu toàn b s d c ph m c a anh em mang t trong Nam ra, ch còn sót l i 10 viên “Reostop” c a Lê xuân Đèo. Sau đó, b n tù c i t o chúng tôi m t m y tiu ngh u tr v lán tr i, t p c lên r ng đ n g . Tên thi u tá Khoát và tên tù ph n b i P. T. K. m t m y h n h v chuy n n y th ng l n...

B n cán b tr i đ m s thu c tây n y ra Hà N i và t nh Hoàng Liên S n bán l i cho các con buôn, r i thay vào đ y m t lo i thu c d m tr bá ch ng tên “Xuyên Tâm Liên” đ tr b nh cho b n tù. Đ n năm 1982, nhà n c c ng s n khám phá lo i thu c n y có đ c t phá v các t bào não, tim và th n và ng ng s n xu t thì đã mu n. Không bi t có bao nhiêu tù c i t o s ng đ , ch t đ v u ng ph i lo i thu c n y?

Vào mùa thu năm 1977. B n Lê Xuân Đèo không may v ng ph i căn b nh ki t l hi m nghèo. Sang đ n tu n l th hai, ng i anh c khô héo đ n nh cây khô thi u n c, g y đ n n i ch còn da b c x ng, r i n m li t gi ng, ti u và đ i ti n m t ch . M i ngày tên y công tên L ng phát cho vài viên “Xuyên Tâm Liên” và m t bát cháo loãng nh n c c m ch t, tiêu chu n tr ng ph t nh ng ng i tù c i t o b ghép vào t i “chây l i i lao đ ng”. Qua đ n đ u tu n l th ba, ng i anh t p x p nh b x ng cách trí, đ c b c l i b ng m t l p da nh nheo màu xám x t, đôi chân g y gu c nh hai thanh n a, s vào l nh ng t nh đ ng. Anh ch còn th thoi thóp, máu hình nh b t đ u đông l i trong các đ ng m ch, đôi m t th t th n, m trao tráo trong hai cái h c m t l m sâu. Đ n bu i chi u, anh lên c n m s ng g i tên v , tên con, r i khóc r ng r c

báng nháng hát lá khô. Tái hám đó, tái ngái bên cánh anh cho tái giá káng đá, tái bá mừng xuáng cho anh, trá cá khi trá lái chá nám.

Ká lá quá! Náa đêm vá sáng, táng cú rác liên hái trong mát lùm cây nào đó, ngay phía sau lán 3 nhá táng gái cáa thán chát tán ván đầu đây, làm tái ráng mình. Gió tá dáy Hoàng Liên Sán thái vá ào ào làm rung chuyán cây ráng, làm tác mái tranh náa, gió thái bát cánh máy cái phen cáa...

Trong cái không gian lánh láo áy, vang lên nháng táng ngáy khá khá khi trám, khi báng, có táng ngáy cao vát nhá giáng nam “tenor”, nháng táng nghián rằng tráo, táng trá mình cáa bán nào đó trên cái sáp tre áp áp vang lên káo kát, táng máng lán táng thá dài náo nuát; đôi khi, có anh đang nám má tháy mình đang đánh nhau vái Viát Cáng, táng hét cáa anh đánh thác cá lán dáy: “Diáu háu! Diáu háu! Đái Báng ghe rõ không trá lái! Viát Cáng trán ngáp cán cá háa lác rái! Rát pháo xá láng! Ná cháp trên đáu chúng tái! Lá lên đi máy cha...” và tát cá âm thanh đó quyán vào nhau háp thành mát “bi tráng khúc” đáy án táng ngá sâu sác trong lòng ngái i tù cái táo.

Báng tái nghe táng con ván tru táng cháp bên bá suái, táng tru buán thá thám, kéo dài lê thá trong đêm tráng táng tĩnh mách. Tái mát mái, ngá thiáp đi tá lúc nào cũng không hay, cho tái khi táng káng báo thác vang lên, đánh thác mái ngái i dáy đá chuán bá mát ngày lao đáng khá sai. Tái nghe cá láng hoáng hát, hét lên: “Đáo chát rái! Đáo chát rái!...”.

Tái ngái bát dáy nhá cái lò xo, nhìn sang chá Đáo nám, hai cái chân nhá hai thanh náa già cái, khô khác, buông tháng xuáng đát, bá gió thái luán dái sáp náa đánh đáng đáa, còn thân ngái i cáa anh nám vát váng trong máng. Tái vái vàng cháy đán, vén cái máng lên. Tái tháy đôi mát đôi mát cáa anh má trán tráng, hai giát lá khá đau chát chịu tá mát kiáp ngái i bá đáy đáa trong tán cùng đáy đáa ngác, áa ra tá trong hai hác mát sâu hoám, còn đáng lái cháa khô; hình nhá, anh mái tá giá cuác đái cách đây không lâu. Tái láy tay vuát mát ngái i bán tù...

Mát cái chái lá đán sá đác vái vá đáng lên, chá có mái mái náa gán khu ráng sán, bên cánh con suái cán, phía sau ban chá huy trái. Bán cái các gá đáng xuáng đát chính giáa cán chái, hai khúc gá gác song song vái nhau bên trên, váa đá kê mát tám ván máng. Thi hài cáa Đáo trong bá quân phác Biát Đáng Quân đã bác màu, rách tái tá, loang lánh ngá vát máu khô vì tai nán lao đáng. Tái phá kín hình hài cáa anh báng cái mám màu đá. Toán mác lo đáng quan tài, tái trong bá phán đào huyát còn có Tráng Đáng Sá và Nguyán Minh Thanh... Chá anh nám an ngá dái bóng cây cá thá dái chân đái bên cánh dòng suái, cách trái khoáng 2 cây sá. Đán

x chi u, m i vi c đã hoàn t t. Sau khi t n li m cho b n Đèo xong, chúng tôi tr v tr i, không ai đ c l i qua đêm đ canh gi xác c a anh.

Đêm đó, có l là đêm dài nh t trong 8 năm tù c i t o c a tôi. V a ch p m t là tôi th y đôi m t c a anh còn m tr n tr ng...Quá n a đêm v sáng. B ng nghe có ti ng chó s a, ti ng g m g c u xé l n nhau th t đ d i, ti ng tru tréo t phía bìa r ng vắng v ng đ a v ; hình nh , chúng đang tranh ăn thì ph i. Đi u n y đã khi n tôi ph p phòng lo s , không bi t chuy n gì b t h nh s x y ra cho anh Đèo. Tôi th m c u nguy n v i n trên, đ ng đ b y chó r ng tha xác c a anh đi!

Tr i v a t m sáng. Sau ti ng k ng báo th c vào lúc 6:45, tôi đã th c d y, cu n mừng m n, r i v i v đi v phía c ng tr i. Tên lính canh cho phép tôi xu t tr i, ra bìa r ng thăm xác b n. Tôi l t đ t b c vào cái chòi lá, cái quan tài c a Đèo đ c ghép v i v b ng sáu t m ván m ng mạnh b đ y xô l ch trên hai cái thanh ngang, suýt chút n a thì đ xu ng đ t, cái n p áo quan s bung ra ngay. Sau khi đ y cái áo quan l i cho ngay ng n, tôi b c ra bên ngoài quan sát hi n tr ng. C m t vùng c d i chung quanh cái chòi b ngã r p xu ng, loang l v t máu và lông thú. Tôi đoán không sai, t i ngay ch n y, đêm qua đã x y ra tr n ác đ u th t quy t li t gi a b y chó r ng, tranh xác anh Đèo đ tha vào r ng.

Có l đánh đ c h i ng i quen thu c, con chó vện đang n m b t đ ng g n đó, nó ng c đ u lên nhìn tôi, c g ng ch ng hai cái chân tr c xu ng đ t, g ng l t v phía tôi, nh ng đ c vài b c r i ngã qu xu ng, m m rên ... vì đau đ n. Tôi v i vàng ch y đ n ôm ch m l y nó vào lòng. Con v t li m vào m t tôi m t cách triu m n, r i m t l , ngh o đ u lên vai tôi. Đ t nó n m xu ng đ t đ quan sát: con m t bên ph i b l t m t m nh da, còn bê b t máu, cái chân tr c b tấp g y x ng và cái đuôi sau b ngo m m t m t m ng th t to, v t th ng còn r máu âm . Tôi vô cùng xúc đ ng nhìn nó m t cách c m ph c và th ng m n.

Th t v y, không m t ai có th ng r ng, con chó vện đã li u m ng s ng c a nó, t xung, h u đ t, quy t đ u m t m t m t còn v i c m t b y chó r ng hoang đ i đ b o v cái xác thân c a Lê Xuân Đèo, ng i b n c a nó, đang n m tr tr i gi a b y dã thú. Đ i v i tôi, con chó vện là hi n thân c a m t d ng s , tuy mang hình hài c a loài thú b n chân, nh ng có m t trái tim r t “ng i” d m vì nghĩa quên mình, chi n đ u đ n đ c, không lùi b c tr c k thù. Tinh th n quy t đ u c a con chó vện, nh m t l i nh n nh đ y khí phách v i đ ng lo i c a nó: “T i bây mu n làm th t Lê Xuân Đèo, ph i b c qua xác ch t c a tao!”.

Tôi b con vện ra b su i, khu t sau đám s n non, r a v t th ng còn đ m máu c a nó mà a

Con chó vờn và ngó i từ cội tào

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

nhỏ c m t. Con vờn li m bàn tay tôi m t cách thân ái. Tôi thì th m bên tai nó: “N m đây ch tao; lát n a, tao tr i tìm cách đ a m y v nhà ch c a m y!” Tôi đ ng d y lui gót, nhìn trong ánh m t l u luy n c a nó và khi nó đ a cái chân tr c quào quào m t cách y u t trong không khí nh nh ng cái v y tay chào vĩnh bi t, khi n tôi có c m t ng; hình nh , nó mu n tr i trần đ u gì đó v i tôi chẳng?

Tôi t giã nó, tr vào tr i đ cùng v i anh em lo vi c mai táng Lê Xuân Đèo. Toán chung s có b n ng i: Minh Thanh, tôi và hai b n tù n a. Đúng 8 gi sáng, chúng tôi đ y cái xe c i ti n cũ k đi ngang qua ban ch huy tr i, g p tên trung úy Quang lùn t t, ngo c chúng tôi đ ng l i, nói: “Này, nh đ y nhé! Gi cái áo quan l i, dành cho nh ng ng i k ti p! Các anh ph i bi t b o v tài s n xã h i ch nghĩa đ y! S không có cái áo quan th hai đâu!”

Sau khi đ t quan tài c a Lê Xuân Đèo lên xe c i ti n. Hai anh c m càng, tôi và Minh Thanh ph đ y. Chi c xe t t lẩn bánh trên con đ ng đ t g gh còn đ m h i s ng. Hai cái bánh xe khô nh t, m t cái nghiêng bên n y, m t cái ngã bên kia, phát ra nh ng ti ng kết kết rên r m t cách m t nh c, đau kh . Hai anh b n phía tr c g ng mình, n cái càng xe xu ng, còn tôi và Minh Thanh v a đ y, v a nâng ph n sau xe lên, vì s hai cái bánh xe bung vành, văng ra kh i ra cái xe c i ti n b t c lúc nào. Chúng tôi ph i đ y cái xe tang lẩn qua ba cái đ c cao m i đ n b su i.

Sau vài phút ngh gi i lao, chúng tôi cùng nhau kê vai, khiêng quan tài lên l ng ch ng đ i, ch an gi c ngàn thu c a anh, r i chia nhau vô r ng ki m dây r ng b n l i nh hai s i dây th ng. Đ t quan tài lên trên hai s i dây đó, r i m i ng i n m m t đ u dây, th t t xu ng đáy huy t. Xong r i, chúng tôi l p đ t l i, vun thành m t n m m đ n s . B n anh em đ ng tr c m , cúi đ u m c ni m mà trong th n th c, b i h i. Tôi hái m t ít hoa r ng đ t lên n m m c a b n.

B n Nguyễn Minh Thanh c m khá làm m t bài th v i t a đ “N M M HOANG” đ t ng nh b n Lê Xuân Đèo, ng i b cu c gi a đ ng.

M t n m m hoang c nh l nh lũng
L th c úa lá chi u rung
Qu nh hiu v ng v t vây quanh m
Rên r b y ve ti ng não nùng

Con chó vờn và người tù cũi tù o

Tác Giả: Nguyễn Vĩnh Long H
Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

Gì xác m nhom t n ch n n y
Bao la rừng núi, suối tr i mây
Người đi vĩnh viễn đã yên ph n
Ngàn đ m ng i th ng đâu có hay!

S ng khói hoàng hôn đ c m i đ i
Công danh phú quý lá vàng r i
Than ôi! Thành b i đ u chung cu c
Tu n t r i ai cũng th thoi!

Trên đường trở về tr i, khi đi đ n g n ban ch huy, tôi tách r i anh em, l n vào khu rừng s n, ra b suối ki m con v n. Tôi vô cùng s ng s nhìn th y con v n b ai đó treo ng c đ u xu ng đ t, b n chân b căng ra, bu c ch t vào hai cái c c g , c b c t ti t, máu đ nh t ng gi t xu ng cái cái ch u b ng thau đ t đ i đ t. Tôi qu xu ng nâng đ u c a nó lên, c thân mình con v n kh run lên l n cu i cùng, r i du i th ng ra b t đ ng. Cái ch t đau đ n c a nó làm tôi r t n c m t. Tên trung sĩ Kây đ ng sau l ng tôi t lúc nào cũng không hay. H n lên ti ng làm tôi gi t mình:

- “Trong giờ lao đ ng, anh ra đ ng đây làm gì th ?”

Tôi nhanh trí, đáp:

- “V a m i mai táng anh Lê Xuân Đèo xong, ra suối r a tay chân.”

H n nói:

- “Tôi nh anh giúp h m t tay.”

- “Đ c, vì c gì th ?” tôi h i.

Hàn nói nh

- “Anh tháo dây, mang con c

Nói xong, hàn mang cái thau ti

Hôm sau, đ

B

B

Th

Mọi hàng đồng sáng mà tôi đã nghe tiếng chiêng, tiếng trống vang lên rộn rã từ bên làng của dân tộc Thái Đen. Đang tính hiểu, tôi liền theo con đường mòn dốc theo con suối chảy róc rách đi vào bên Thái. Ô hay! Trông mặt tôi là một bông hoa màu trắng tinh khiết như hoa bồ đề mà tôi chưa từng thấy bao giờ. Tôi nghe thân cây khua khiu, uốn khúc dù bám vào vách núi đá cheo leo vẫn nở những chùm hoa trắng muốt, hoa nở rồi khép núi rừng, dốc theo suối, hoa có năm cánh, nhiều màu hàng, gân màu tím tím. Mọi cơn gió như nhàn nhàn thổi qua khu rừng là những cánh hoa rung lên như hàng vạn cánh bướm đang vỗ cánh chớp chớp trong không khí.

Tôi đi liền theo con đường mòn tìm gia đình của Trông không mấy khó khăn. Tôi đoán, hôm nay là ngày hội làng thì phải. Trông các sân nhà của các bộ phận địa phương, rồi các thanh niên, họ có một người, chia ra làm hai phái: phái nam đang lo nấu thức ăn, còn phía nam đang chơi nhạc của dân tộc như thổi khèn, kua chiêng, trống...rất vui nhộn. Thấy tôi đường đi lạc vào sân, tất cả đều đứng tay, nhìn tôi trân trọng. Chưa nhìn thấy bạn bè rồi rồi rồi tôi đang mặt, họ đã biết tôi là ai rồi. Một thiêu phu với vũ trụ đẹp đẽ của thang, lên tiếng gọi:

- “Bà ơi! Có thể lính ngụy nó xông vào nhà mình không? Con tôi có nó đi nhé!”

Có tiếng quát vọng xuống:

- “Khách quý nhà mình đây! Đang hôn lão, con ơi!”

Đang trên cầu thang, nhìn thấy tôi, các Trông có vẻ mừng rỡ. Quay vào trong căn nhà sàn, gọi bà con:

- “Bà này, theo tôi xuống đây nhanh lên!”

Còn với vũ trụ xuống cầu thang trước, các bà con gót theo sau. Các ông chủ mời tôi, trước con mặt ngơ ngác của một người. Các Trông nói với:

Con chó vện và người tù cộng sản

Tên: Nguyễn Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “Bà còn sống đến ngày hôm nay là nhờ người tù cộng sản này đấy!”

Tôi vội vàng đính chính ngay:

- “Không phải tôi cứu bà đâu! Anh Lê Xuân Đèo đấy chứ à!”

Cô Trưởng vội trấn an cái thót mặt nh, nói:

- “À, tôi nhớ ra rồi! Anh Lê Xuân Đèo đâu?”

Tôi buông thõng miệng câu:

- “Đèo chết rồi!”

Cô Trưởng bàng hoàng trong giây lát, rồi hỏi lại:

- “Bạn quen giáo đánh chết anh Đèo,, phải thế không?”

- “Không phải vậy, anh Đèo chết vì bệnh tật!”

Bà cười nói:

Con chó vờn và ngườ i tù cớ i tở o

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

- “Tôi thoát khớ i bớ nh kiớ t lớ là nhớ 10 viên thuớ c “con nhớ ng” cớ a anh ớ y biớ u! Sao anh Đèo không dùng thuớ c ớ y đớ chớ a bớ nh cho mình nhớ ?”

Tôi buớ c lòng phớ i thú thớ t, nói:

- “Đó là 10 viên thuớ c cuớ i cùng mà anh Đèo đã biớ u cho cớ !”

Bà cớ nghe tôi nói, vô cùng xúc đớ ng, giớ ng run run:

- “Anh Đèo đã hy sinh cái mớ ng cớ a mình đớ cho tôi đớ c sớ ng! Thớ mớ i rõ trớ ng đen, đớ ng bào dân tớ c chúng tôi ớ ngoài nớ y đớ u bớ lữ chúng nó bớ ng bít, tuyên truyớ n lớ a bớ p cớ ! Chúng nó còn bớ o “lính ngớ y” các anh tàn ác lớ m! Mớ bớ ng, moi gan ngớ ớ i ăn sớ ng, uớ ng cớ máu tớ ớ i! Bớ n chúng nó ngớ m máu phun ngớ ớ i, giớ i thớ t đớ y!”

Đám thanh niên nghe bà cớ nói, xem chớ ng đã hiớ u biớ t mớ i chuyớ n, hớ bớ hớ n thái đớ thù nghớ ch khi vớ a mớ i gớ p tôi. Mớ t anh bớ n trớ đớ n nớ m tay tôi mớ i mớ c rớ t chân tình:

- “Anh ớ lớ i dùng cớ vớ i chúng em nhá! Hôm nay, mớ i bớ t đớ u mùa lớ hớ i “Kin Chiêng Bók May” cớ a dân tớ c Thái chúng em!”

Tôi hớ i:

- “Mùa lớ hớ i “Kin Chiêng Bók May” là lớ hớ i gì vớ y?”

Cớ Trớ ng giớ i thích:

- “Đó là ngày “H i Hoa Ban” trên vùng cao Hoàng Liên Sơn đ đón mùa xuân đ n. Hoa ban ch n r vào ti t l p xuân, ph tr ng c núi r ng trên các b n Thái. Đ c đ m c a loài hoa n y là màu tr ng, t ng tr ng cho s trong tr ng, tình khi t c a tình yêu và h nh phúc l a đôi! M t chút n a đây, sau khi ăn u ng no say, b n h s ch y vào hái nh ng hoa ban th t đ p t ng cho nhau làm quà. M y cô gái s thay đ i xiêm y, đ u chít khăn “piêu”, có đôi hàng cúc hình b m trên chi c áo côm, thêu tua vai, cái qu n “sin” (gi ng nh xà-rông) v i xanh th t ngang l ng đ múa xoe,” c Tr ng c m i. “Anh nán l i đây ch i v i chúng tôi.”

M t tr i đã lên khá cao. R t ti c là tôi ph i t giã h đ còn k p đi c t lá dong. B ng có ai kh u nh vào vai, tôi quay đ u l i nhìn, đó là m t cô bé Thái còn r t tr , đ ch ng đôi tám, m t có mí lót, mũi h i cao, n c da bánh m t, trong gi ng ng i n h n là ng i Kinh. Cô ta trao cho bó hoa ban n i n , v a m i hái v i i trong r ng v t ng tôi, làm món quà trong ngày “H i Hoa Ban”. Bây gi tôi m i bi t l i hoa màu tr ng n nà đó chính là hoa ban. Cô bé th th , nói đùa:

- “Bao gi anh v Sài Gòn, cho em đi theo v i nhá!”

Tôi vô cùng ng c nhiên khi m t cô bé Thái mi n s n c c, còn bi t ch i b cái tên Thành ph H Chí Minh do t p đoàn Lãnh đ o C ng Sơn áp đ t sau khi c ng chi m Mi n Nam, mà v n g i cái tên cũ “Sài Gòn”, th đô thân yêu c a ng i Mi n Nam.

Sau khi c t xong m t m lá dong, trên đ ng đi v tr i, tôi ghé vi ng thăm m b n Lê Xuân Đèo. Tôi đ t bó hoa ban trên n m m , r i thì th m báo cáo v i h n: “Vinh quang n y thu c v m y! Ch không ph i c a tao!” Nghĩ cho cùng, cái ch t t c t i c a b n Lê Xuân Đèo không đ n n i vô ích. Tôi ph i g i đó là m t s hy sinh. Nh ng ng i lính QLVNCH thu c m i Quân, Binh ch ng đã anh dũng hy sinh ngoài m t tr n trong th i chi n. Và nh ng ng i lính âm th m n m xu ng trong lao tù c ng s n, đ u có giá tr cao quý nh nhau! Th t v y, anh n m xu ng đ th p lên m t ánh đ u c l o i, soi th ng màn đêm tăm t i đ y h n thù bên kia “b c màn s t”, do b n CSBV đ ng lên t i Mi n B c XHCN, b ng nh ng th đo n tuyên truy n c c k đ i trá và b n th u. Cái ch t c a Lê Xuân Đèo đã làm sáng t chân giá tr đích th c c a ng i lính thu c QLVNCH. H c m súng đ n i nghi p ti n nhân, t n t y ngày đêm đi gìn gi quê h ng, đem x ng tr ng máu đào đ b o v s toàn v n lãnh th c a T Qu c.

Sau T t M u Ng 1978. T t c anh em chúng tôi khăn gói lên đ ng, di chuy n đ n m t tr i tù c i t o khác, l n n y thì di chuy n th t. Và chúng tôi ti p t c làm nhi m v khai quang, đ ng nhà, tr ng hoa màu nh ng vùng r ng núi hi m tr khác đ đ ng bào mi n xuôi v đó, xây

Con chó vùn và ngừi tù cừi tở o

Tác Giả: Nguy&#n Vênh Long H&#
Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 13:17

däng nông träng. Lüc vät qua đänh đäo Läng Lô, Träng Đäng Sä, Nguyä Minh Thanh vä tôi däng läi giäy phüt ngän ngäi, chüng tôi cüng häng vä räng nüi Phu Luông côn phäng phät säng mü, väy tay chào vênh biät ngäi bän tü thän män, anh Lä Xuän Đäo: